

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2013. gada 22. aprīlis)

par garantijas jauniešiem izveidi

(2013/C 120/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Tagad veikti ieguldījumi Eiropas jauniešu cilvēkkapitālā sniegs ilgtermiņa ieguvumus un veicinās noturīgu un iekļaujošu ekonomisko izaugsmi. Savienība varēs pilnīgi izmantot priekšrocības, ko sniedz aktīvs, radošs un prasmīgs darbaspēks, vienlaikus izvairoties no lielajām izmaksām, kuras rodas situācijā, kad jaunieši nav nodarbināti, neizglītojas un nav iesaistīti apmācībā ("nenodarbināti jaunieši"), un kuras pašlaik tiek lēstas 1,2 % apmērā no IKP.
- (2) Krīzes laikā jaunieši ir cietuši ļoti smagi. Jaunieši ir neaizsargāti, jo viņi atrodas dzīves pārejas posmā, viņiem trūkst darba pieredzes, dažkārt viņi nav ieguvuši pietiekamu izglītību vai apmācību, bieži vien viņiem ir ierobežota sociālā aizsardzība, ierobežotas iespējas iegūt finanšu resursus un viņi ir pakļauti nestabila darba apstākļiem. Maza darba samaksa un nestabils darbs vairāk skar jaunas sievietes, savukārt jauniem vecākiem, galvenokārt jaunām māmiņām, netiek nodrošināti piemēroti profesionālās un privātās dzīves līdzsvarošanas pasākumi. Turklāt daži jaunieši ir īpaši neizdevīgā stāvoklī vai pakļauti diskriminācijas riskam. Tāpēc ir vajadzīgi piemēroti atbalsta pasākumi, vienlaikus atzīstot jauniešu personisko atbildību meklēt iespēju, kā iesaistīties saimnieciskajā darbībā.
- (3) Savienībā ir 7,5 miljoni nenodarbinātu jauniešu, kas atbilst 12,9 % Eiropas jauniešu (vecumā no 15 līdz 24 gadiem). Daudziem ir tikai pamatskolas izglītība, viņi ir priekšlaicīgi izbeiguši mācības un apmācību. Turklāt

daudzi ir migranti vai nāk no nelabvēlīgas sociālās vides. Jēdziens "nenodarbināti jaunieši" aptver dažādas jauniešu apakšgrupas ar atšķirīgām vajadzībām.

- (4) No bezdarbniekiem, kas ir jaunāki par 25 gadiem, Savienībā 30,1 % ir bijuši bez darba ilgāk nekā 12 mēnešus. Turklāt arvien vairāk jauniešu darbu nemeklē aktīvi, un tas var viņus atstāt bez strukturāla atbalsta saistībā ar atgriešanos darba tirgū. Pētījumi liecina, ka jaunatnes bezdarbs var radīt paliekošu kaitējumu, piemēram, lielāku bezdarba risku nākotnē, mazāku atalgojumu nākotnē, cilvēkkapitāla zudumu, pārmantotu nabadzību vai mazāku motivāciju veidot ģimeni, kas veicina nelabvēlīgas demogrāfiskās tendences.
- (5) Jēdziens "garantija jauniešiem" attiecas uz situāciju, kad jaunieši četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbnieku vai formālās izglītības beigšanas saņem kvalitatīvu darba, turpinātas izglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu. Turpinātas izglītības piedāvājums varētu ietvert arī kvalitatīvas apmācību programmas, kuras pabeidzot tiek iegūta atzīta profesionālā kvalifikācija.
- (6) Garantija jauniešiem veicinātu triju stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu, proti, ka 75 % iedzīvotāju vecumā no 20 līdz 64 gadiem vajadzētu būt nodarbinātiem, ka izglītības priekšlaicīgas izbeigšanas rādītājam vajadzētu būt zemākam par 10 % un ka no nabadzības un sociālās atstumtības būtu jāatbrīvo vismaz 20 miljoni cilvēku.
- (7) Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Padomes 2010. gada 21. oktobra Lēmumu 2010/707/ES ⁽¹⁾, jo īpaši 7. un 8. pamatnostādne, aicina dalībvalstis veicināt jauniešu integrāciju darba tirgū un sadarbībā ar sociālajiem partneriem

⁽¹⁾ OV L 308, 24.11.2010., 46. lpp.

palīdzēt jauniešiem, jo īpaši nenodarbinātiem jauniešiem, rast pirmās darbvietas, gūt darba pieredzi vai tālākizglītības un apmācību iespējas, arī mācekļu prakses, un ātri reaģēt, ja jaunieši zaudē darbu.

- (8) Jau 2005. gadā, kad Padome ar 2005. gada 12. jūlija Lēmumu 2005/600/EK ⁽¹⁾ pieņēma dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, tā vienojās, ka “katram bezdarbniekam tiek piedāvāta jauna iespēja, jauniešiem bezdarbniekiem 6 mēnešu laikā”. Padome ar Lēmumu 2008/618/EK (2008. gada 15. jūlijs) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm ⁽²⁾ samazināja šo laikposmu līdz “ne vairāk kā četriem mēnešiem” attiecībā uz jauniešiem, kuri ir atstājuši skolu.
- (9) Eiropas Parlaments 2010. gada 6. jūlija rezolūcijā par jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšanu un praktiskanta, stažiera un mācekļa statusa nostiprināšanu ⁽³⁾ aicināja Komisiju un Padomi nākt klajā ar Eiropas garantiju jauniešiem – katram jauniešim Savienībā ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc darba zaudēšanas nodrošinot tiesības saņemt darbu, prakses, papildu apmācību vai daļlaika darba un apmācību piedāvājumu.
- (10) Komisija 2010. gada 15. septembra paziņojumā “Jaunatne kustībā” mudināja dalībvalstis ieviest garantijas jauniešiem, kuru īstenošana līdz šim bijusi ļoti ierobežota. Šim ieteikumam būtu jāpastiprina un jāuzsver nepieciešamība dalībvalstīm īstenot šo mērķi, vienlaikus arī palīdzot veidot, ieviest un novērtēt šādas garantiju jauniešiem shēmas.
- (11) Padome 2011. gada 17. jūnija secinājumos par jaunatnes nodarbinātības veicināšanu, lai sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus, aicināja dalībvalstis ātri iesaistīties, piedāvājot tālākizglītības, apmācības un pārkvalificēšanās vai aktivizācijas pasākumus nenodarbinātiem jauniešiem, tostarp tiem, kas priekšlaicīgi izbeiguši mācības. Tas ļautu šos cilvēkus atkārtoti iesaistīt izglītībā, apmācībā vai darba tirgū iespējami īsākā laikā un samazināt nabadzības un sociālās atstumtības risku. Padome atzina, ka jauniešus var nelabvēlīgi ietekmēt darba tirgus segmentācija, un aicināja dalībvalstis šādu segmentāciju novērst.
- (12) Padomes 2011. gada 28. jūnija ieteikums par politiku, lai samazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu ⁽⁴⁾, pievērsās tādas uz faktiem balstītas, visaptverošas un starpnozaru politikas izveidei, kas ietvertu pasākumus, kuru mērķis ir izglītības procesā atkārtoti iesaistīt perso-

nas, kas ir pārtraukušas izglītoties, un nostiprināt saikni starp izglītības un apmācības sistēmām un nodarbinātības jomu. Gatavojot 2012. gada budžetu, Eiropas Parlaments atbalstīja šo pieeju un lūdza Komisiju īstenot sagatavošanas pasākumus, lai atbalstītu garantiju jauniešiem izveidi dalībvalstīs.

- (13) Komisija nodarbinātības tiesību aktu kopumā, 2012. gada 18. aprīļa paziņojumā “Virzoties uz ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darba vietām” aicināja aktīvi mobilizēt dalībvalstis, sociālos partnerus un citas iesaistītās personas, lai reaģētu uz pašreizējām problēmām nodarbinātības jomā Savienībā un jo īpaši uz jauniešu bezdarbu. Komisija uzsvēra lielo darbvieta radīšanas potenciālu zaļās ekonomikas, veselības un sociālās aprūpes un informācijas un saziņas tehnoloģiju (IST) nozarēs, un šajā sakarā pieņēma trīs papildinošus rīcības plānus turpmākajiem pasākumiem. Pēc tam 2012. gada 10. oktobra paziņojumā par spēcīgāku Eiropas rūpniecību izaugsmei un ekonomikas atveseļošanai Komisija arī norādīja uz sešām daudzsolosām prioritārām rūpniecības inovāciju jomām, kuras veicina pāreju uz ekonomiku ar zemām oglekļa emisijām un efektīvu resursu izmantojumu. Turklāt nodarbinātības tiesību aktu kopumā Komisija uzsvēra to, ka liela nozīme, arī priekš jauniešiem, būtu uz uzņēmējdarbību vērsta domāšanas veida sekmēšanai, uzņēmējdarbības uzsākšanas atbalsta dienestu un mikrofinansēšanas pieejamības uzlabošanai, kā arī sistēmu izveidei bezdarbnieka pabalstu pārveidošanai par uzņēmējdarbības uzsākšanas subsīdijām. Nodarbinātības tiesību aktu kopumā arī ierosināts izmantot algu subsīdijas, lai veicinātu jaunu darbinieku pieņemšanu darbā, un mērķtiecīgi samazināt nodokļu slogu (galvenokārt darba devēja veiktās sociālā nodrošinājuma iemaksas), lai veicinātu nodarbinātību, kā arī ieviest līdzsvarotas reformas nodarbinātības aizsardzības tiesību aktos, kas ļautu jauniešiem piekļūt kvalitatīvam darbam.
- (14) Eiropas Parlaments 2012. gada 24. maija rezolūcijā par jauniešu iespēju iniciatīvu mudināja dalībvalstis veikt tūlītējus un konkrētus pasākumus valsts līmenī, lai nodrošinātu, ka jaunieši četru mēnešu laikā pēc skolas atstāšanas vai nu iegūst pienācīgu darbu, vai arī turpina izglītību vai apmācību, vai pārkvalificējas. Eiropas Parlaments uzsvēra, ka garantijas jauniešiem shēmai ir efektīvi jāuzlabo nenodarbināto jauniešu situācija un pakāpeniski jāpārvar jauniešu bezdarba problēma Savienībā.
- (15) Eiropadome 2012. gada 29. jūnija secinājumos mudināja dalībvalstis pastiprināt centienus palielināt jauniešu nodarbinātību, “lai dažos mēnešos pēc skolas beigšanas jaunieši saņemtu kvalitatīvu piedāvājumu saistībā ar nodarbinātību, izglītības turpināšanu, mācekļa praksi vai stažēšanos”. Turklāt tā secināja, ka šādus pasākumus var atbalstīt Eiropas Sociālais fonds un ka dalībvalstīm būtu jāizmanto iespējas no šā fonda finansēt subsīdijas pieņemšanai darbā uz noteiktu laiku.

⁽¹⁾ OV L 205, 6.8.2005., 21. lpp.

⁽²⁾ OV L 198, 26.7.2008., 47. lpp.

⁽³⁾ OV C 351 E, 2.12.2011., 29. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 191, 1.7.2011., 1. lpp.

- (16) Komisijas 2012. gada 20. novembra paziņojums "Izglītības pārvērtēšana – ieguldījums prasmēs labāku sociālekonomisko rezultātu sasniegšanai" paredz Savienības ieguldījumu šajā darbā no izglītības perspektīvas. Tajā sīkāk aplūkoti galvenie jautājumi saistībā ar izglītības un apmācības sistēmu reformu un efektivitāti – iemaņu pielāgošana darba tirgus pašreizējām un nākotnes vajadzībām, atklātas un elastīgas mācīšanās stimulēšana un visu iesaistīto personu savstarpējās sadarbības centieni veicināšana, tostarp attiecībā uz finansējumu.
- (17) Padome 2012. gada 20. decembra ieteikumā par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu⁽¹⁾ ieteica, ka dalībvalstīm ne vēlāk kā 2018. gadā – atbilstoši valstu apstākļiem un īpatnībām un kā tās uzskata par piemērotu – vajadzētu ieviest pasākumus neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanai.
- (18) Komisija 2012. gada 28. novembra paziņojumā par Gada izaugsmes pētījumu (2013. gads) uzsvēra, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina jauniešu pāreja no skolas uz darba dzīvi, kā arī jāizstrādā un jāīsteno garantijas jauniešiem shēmas, kuru ietvaros katrs jauniešs vecumā līdz 25 gadiem saņemtu darba, turpmākas izglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu četru mēnešu laikā no brīža, kad viņš ir beidzis formālo izglītību vai ir kļuvis par bezdarbnieku.
- (19) Eiropadome 2013. gada 8. februāra secinājumos par daudzgadu finanšu shēmu nolēma izveidot Jaunatnes nodarbinātības ierosmi ar līdzekļiem EUR 6 miljardu apmērā 2014.–2020. gadam, lai atbalstītu pasākumus, kas paredzēti Komisijas 2012. gada 5. decembrī ierosinātajā jauniešu nodarbinātības tiesību aktu kopumā, un jo īpaši lai atbalstītu garantiju jauniešiem.
- (20) Garantija jauniešiem būtu jāīsteno ar atbalsta pasākumus ietverošu shēmu un jāpielāgo valstu, reģionu un vietējiem apstākļiem. Šo pasākumu pamatā vajadzētu būt sešām prioritātēm – ar partnerību saistītu pieeju izveidei, agrīnai iesaistei un aktivizācijai, atbalsta pasākumiem, kas veicina integrāciju darba tirgū, Savienības fondu izmantošanai, shēmas novērtēšanai un pastāvīgai uzlabošanai, kā arī shēmas ātrai īstenošanai. Pasākumu mērķis ir novērst priekšlaicīgu mācību izbeigšanu, veicināt nodarbināmību un novērst praktiskus nodarbinātības šķēršļus. Pasākumus var atbalstīt no Savienības fondiem, un tie būtu pastāvīgi jāuzrauga un jāuzlabo.
- (21) Efektīva koordinācija un partnerība visās politikas jomās (nodarbinātība, izglītība, jaunatne, sociālās lietas utt.) ir būtiska kvalitatīvas nodarbinātības iespēju, mācekļa prakses vai stažēšanās iespēju veicināšanai.
- (22) Garantijas jauniešiem shēmās būtu jāņem vērā dalībvalstu atšķirības un to dažādās sākotnējās situācijas saistībā ar jauniešu bezdarbu, iestāžu struktūru un dažādu darba tirgus dalībnieku iespējām. Tajās būtu jāievēro arī atšķirīgās situācijas, kas attiecas uz valsts budžetu un finansāliem ierobežojumiem saistībā ar līdzekļu piešķiršanu. Komisija Gada izaugsmes pētījumā (2013. gads) uzskata, ka ieguldījumi izglītībā būtu jāpadara par prioritāti un, ja iespējams, jāpalielina, vienlaikus nodrošinot šādu izdevumu efektivitāti. Īpaša uzmanība būtu jāvelta arī tam, lai uzturētu vai pastiprinātu nodarbinātības dienestu un aktīvas darba tirgus politikas tvērumu un efektivitāti, piemēram, saistībā ar bezdarbnieku apmācības programmām un garantijas jauniešiem shēmām. Tādu shēmu izveide būs nozīmīga ilgtermiņā, taču vajadzīgs ir arī īstermiņa risinājums, lai mazinātu ekonomikas krīzes spēcīgo ietekmi uz darba tirgu.

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM.

1. Nodrošināt, ka visi jaunieši, kas jaunāki par 25 gadiem, četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības beigšanas saņem kvalitatīvu darba, turpmākas izglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu.

Veidojot garantijas jauniešiem shēmu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā visaptveroši faktori, piemēram, tas, ka jaunieši nav viendabīga grupa, kas saskaras ar līdzīgu sociālo vidi, kā arī jāievēro savstarpēju pienākumu principi un vajadzība novērst neaktivitātes ciklu risku.

Lai jauniešiem sniegtu garantiju jauniešiem, viņam vispirms vajadzētu pierēģistrēties nodarbinātības dienestā, savukārt attiecībā uz tiem nenodarbinātajiem jauniešiem, kuri nav reģistrēti nodarbinātības dienestā, dalībvalstīm būtu jānosaka atbilstīgs sākumpunkts, no kura garantiju jauniešiem sniegt tajā pašā četru mēnešu laikā.

Ņemot vērā valsts, reģionālos un vietējos apstākļus un mērķgrupas jauniešu dzimumu un dažādību, garantijas jauniešiem shēmām vajadzētu būt balstītām uz turpmāk izklāstītajām pamatnostādņēm.

Uz partnerību pamatotu pieeju veidošana

2. Noteikt atbilstīgo valsts iestādi, kas atbild par garantijas jauniešiem shēmas izveidi un pārvaldību un par partnerību koordinēšanu visos līmeņos un nozarēs. Ja kādai dalībvalstij konstitucionālu iemeslu dēļ nav iespējams noteikt tikai vienu valsts iestādi, tad atbilstīgās valsts iestādes tiek noteiktas, izvēloties pēc iespējas mazāku to skaitu un nosakot vienotu kontaktpunktu, lai paziņotu Eiropas Komisijai par garantijas jauniešiem īstenošanu.

⁽¹⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

3. Nodrošināt, ka jaunieši saņem pilnīgu informāciju par pieejamajiem pakalpojumiem un atbalstu, nostiprinot sadarbību starp nodarbinātības dienestiem, profesionālās orientācijas pakalpojumu sniedzējiem, izglītības un apmācības iestādēm un jauniešu atbalsta dienestiem un pilnīgi izmantojot visus attiecīgos informācijas kanālus.
4. Nostiprināt partnerību starp darba devējiem un attiecīgiem darba tirgus dalībniekiem (nodarbinātības dienestiem, dažāda līmeņa pārvaldes iestādēm, arodbiedrībām un jauniešu dienestiem), lai veicinātu nodarbinātības, mācekļa prakses un stažēšanās iespējas jauniešiem.
5. Izveidot partnerību starp valsts un privātiem nodarbinātības dienestiem, izglītības un apmācības iestādēm, profesionālās orientācijas dienestiem un ar citiem specializētiem jauniešu dienestiem (nevalstiskajām organizācijām, jauniešu centriem un apvienībām), kas palīdz atvieglot pāreju no bezdarba, neaktivitātes vai mācībām uz darba dzīvi.
6. Nodrošināt sociālo partneru aktīvu iesaistīšanos visos līmeņos, veidojot un īstenojot jauniešiem paredzētu politiku, un veicināt sinerģiju starp iniciatīvām mācekļu prakses un stažēšanās shēmu veidošanai.
7. Nodrošināt konsultēšanos ar jauniešiem un/vai jauniešu organizācijām vai to iesaistīšanu garantijas jauniešiem shēmas veidošanā un turpmākā attīstībā, lai pielāgotu pakalpojumus to saņēmēju vajadzībām un lai viņi darbotos kā informācijas izplatītāji izpratnes veicināšanas pasākumos.

Agrīna iesaistīšanās un aktivizācija

8. Lai panāktu jauniešu uzmanības pievēršanu un viņu reģistrēšanos nodarbinātības dienestos, izveidot tādas efektīvas jauniešu informēšanas stratēģijas, tostarp informatīvas un izpratnes veicināšanas kampaņas, kas pievēršas neaizsargātiem jauniešiem, kuri sastopas ar daudziem šķēršļiem (piemēram, sociālo atstumtību, nabadzību vai diskrimināciju), un nenodarbinātiem jauniešiem, un kas ņem vērā viņu atšķirīgo dzīvesgājumu (ko jo īpaši nosaka nabadzība, invaliditāte, zemi izglītības rādītāji vai izceļšanās no etniskas minoritātes vai migrantiem).
9. Lai labāk atbalstītu jauniešus un risinātu potenciālo informētības trūkumu par esošajiem piedāvājumiem, apsvērt kopīgu "kontaktpunktu" izveidi, t. i., tādas organizācijas izveidi, kas nodrošinātu koordināciju starp visām iesaistītajām iestādēm un organizācijām, jo īpaši ar valsts iestādi, kas atbildīga par garantijas jauniešiem shēmas pārvaldību, tādējādi nodrošinot iespēju dalīties ar informāciju par jauniešiem, kuri pārtrauc mācības, jo īpaši par tiem jauniešiem, kuriem draud risks neatrast darbu vai neturpināt izglītību vai apmācību.
10. Radīt iespēju nodarbinātības dienestiem kopā ar citiem partneriem, kas atbalsta jauniešus, agrīnā stadijā nodrošināt personalizētus padomus un individuālu rīcības plānošanu, tostarp īpaši pielāgotas individuālā atbalsta shēmas, kas balstītas uz savstarpējo pienākumu principu, kā arī pastāvīgi

sekot līdzi, lai novērstu dalības pārtraukšanu un nodrošinātu virzību uz izglītību un apmācību vai nodarbinātību.

Atbalsta pasākumi integrācijai darba tirgū

Prasmju pilnveidošana

11. Piedāvāt personām, kas priekšlaicīgi izbeigušas mācības, un jauniešiem ar vājām prasmēm veidus, kā atsākt izglītību un apmācību vai otrās iespējas izglītības programmas, kuras nodrošina viņu konkrētajām vajadzībām atbilstošu mācību vidi un ļauj iegūt kvalifikāciju, ko viņi līdz šim nav ieguvuši.
12. Nodrošināt, ka pasākumi, kas veikti saistībā ar garantijas jauniešiem shēmu, kuru mērķis ir prasmju un iemaņu uzlabošana, palīdz mazināt pastāvošās neatbilstes un reaģēt uz pieprasījumu pēc darbaspēka.
13. Nodrošināt, ka centieni uzlabot prasmes un iemaņas ietver IKT vai digitālās prasmes. Popularizēt profesionālo zināšanu un iemaņu statusu, nodrošinot, ka IKT mācību programmas un sertifikācija atbilst standartiem un ir starptautiski salīdzināmas.
14. Mudināt skolas, tostarp profesionālās apmācības centrus, un nodarbinātības dienestus popularizēt un nodrošināt jauniešiem pastāvīgas konsultācijas par uzņēmējdarbību un pašnodarbinātību, tostarp uzņēmējdarbības kursus.
15. Īstenot 2012. gada 20. decembra ieteikumu par neformālās un ikdienišķās mācīšanās validēšanu.

Ar darba tirgu saistīti pasākumi

16. Attiecīgos gadījumos samazināt ar algām nesaistītās darbaspēka izmaksas, lai uzlabotu jauniešu izredzes tikt pieņemtiem darbā.
17. Atbilstīgi piemērojamajiem valsts atbalsta noteikumiem izmantot mērķtiecīgas un precīzi izveidotas algu un nodarbināšanas subsīdijas, lai mudinātu uzņēmējus radīt jauniešiem jaunas iespējas, piemēram, mācekļu prakses, stažēšanās vai darbā iekārtošanas iespējas, jo īpaši tām personām, kas ir visvairāk attālinātas no darba tirgus.
18. Veicināt darbaspēka mobilitāti, informējot jauniešus par darba piedāvājumiem, stažēšanās iespējām un mācekļu praksēm un pieejamo atbalstu dažādos apgabalos, reģionos un valstīs, piemēram, izmantojot pakalpojumus un shēmas, kas iedrošina cilvēkus pārvietoties un strādāt Savienībā. Nodrošināt, ka jauniešiem, kas atraduši darbu citā apgabalā vai dalībvalstī, ir pieejams pietiekams atbalsts, lai pielāgotos jaunajai videi.
19. Nodrošināt lielāku uzņēmējdarbības uzsākšanas atbalsta pakalpojumu pieejamību un vairojot informētību par iespējām un izredzēm saistībā ar pašnodarbinātību, tostarp veidojot ciešāku sadarbību starp nodarbinātības dienestiem, uzņēmumu atbalsta un (mikro)finansējuma nodrošinātājiem.

20. Uzlabot pasākumus, ar ko no jauna aktivizē jauniešus, kuri pārtrauc aktivizācijas programmas un kuriem vairs nav pieejami pabalsti.

Savienības fondu izmantošana

21. Pilnīgi un optimāli izmantot kohēzijas politikas finansēšanas instrumentus turpmākajā 2014.–2020. gada laikposmā, lai atbalstītu garantijas jauniešiem shēmu izveidi gadījumos, kad tas ir piemēroti valsts apstākļos. Šajā ziņā nodrošināt, ka ar garantijas jauniešiem shēmu izveidi saistītu pasākumu plānošana un ieviešana tiek atzīta par prioritāti un ka to atbalstam tiek piešķirti atbilstoši līdzekļi, tostarp iespēja saņemt Eiropas Sociālā fonda finansējumu mērķtiecīgas darbā pieņemšanas subsīdēšanai. Turklāt maksimāli izmantot arī finansējumu, kas vēl ir pieejams 2007.–2013. gada plānošanas laikposmam.

22. Gatavojoties 2014.–2020. gada laikposmam, partnerības līgumā pievērst vajadzīgo uzmanību konkrētiem mērķiem, kas saistīti ar garantijas jauniešiem shēmu ieviešanu gadījumos, kad tas ir piemēroti valsts apstākļos, un darbības programmās aprakstīt pasākumus, kuriem piešķirams atbalsts saskaņā ar attiecīgajām Eiropas Sociālā fonda ieguldījumu prioritātēm, it īpaši attiecībā uz nenodarbināto jauniešu ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū, kā arī jaunu uzņēmēju, sociālu uzņēmumu un to attiecīgā ieguldījuma konkrētajiem mērķiem atbalstu.

23. Atbilstīgā gadījumā, lai īstenotu garantiju jauniešiem, pilnīgi un optimāli izmantot Jaunatnes nodarbinātības ierosmi.

Shēmu novērtēšana un pastāvīga uzlabošana

24. Uzraudzīt un novērtēt visus pasākumus garantijas jauniešiem shēmās, lai varētu izveidot vairāk uz faktiem balstītas politikas un iesaistīšanās pasākumus, pamatojoties uz informāciju par to, kas, kur un kādēļ nes rezultātus, un tādējādi nodrošināt līdzekļu lietderīgu izlietojumu un ieguldījumu pozitīvu atdevi. Uzturēt aktuālu pārskatu par to, cik līdzekļu piešķirts garantijas jauniešiem izveidei un īstenošanai, jo īpaši saistībā ar kohēzijas politikas darbības programmām.

25. Lai uzlabotu turpmāku garantijas jauniešiem shēmu veidošanu un īstenošanu, popularizēt valsts, reģionāla un vietēja līmeņa savstarpējus mācību pasākumus visu to personu starpā, kuras iesaistītas jauniešu bezdarba apkarošanā. Attiecīgos gadījumos pilnīgi izmantot to projektu rezultātus, kuri atbalstīti garantijas jauniešiem shēmu sagatavošanas darbību laikā.

26. Lai novērstu jebkādas iekšējus un ārējus šķēršļus saistībā ar politiku un minēto shēmu izstrādi, nostiprināt visu garantiju jauniešiem veidošanā, īstenošanā un izvērtēšanā iesaistīto personu (tostarp attiecīgo nodarbinātības dienestu) kapacitāti.

Garantijas jauniešiem shēmu īstenošana

27. Īstenot garantijas jauniešiem shēmas pēc iespējas drīzāk. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuras piedzīvo vislielākās budžeta grūtības un kurās ir lielāks nenodarbināto jauniešu skaits vai jauniešu bezdarbs, varētu apsvērt arī pakāpenisku īstenošanu.

28. Nodrošināt, ka garantijas jauniešiem shēmas tiek pienācīgi integrētas turpmākās Savienības līdzfinansētās programmās, vēlams, līdz ar 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas sākumu. Īstenojot garantijas jauniešiem shēmas, dalībvalstis var izmantot Jaunatnes nodarbinātības ierosmi.

AR ŠO IESAKA KOMISIJAI.

Finansējums

1. Mudināt dalībvalstis maksimāli izmantot Eiropas Sociālo fondu saskaņā ar attiecīgajām Eiropas Sociālā fonda ieguldījumu prioritātēm 2014.–2020. gada plānošanas laikposmam un attiecīgā gadījumā – Jaunatnes nodarbinātības ierosmi, lai atbalstītu garantijas jauniešiem shēmu izveidi un īstenošanu kā politikas instrumentu jaunatnes bezdarba un sociālās atstumtības apkarošanai un novēršanai.

2. Atbalstīt plānošanas darbu saistībā ar Savienības vienotā stratēģiskā satvara fondiem (Eiropas Sociālais fonds, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds), tostarp nodrošinot mācīšanos no biedriem, sakaru veidošanas pasākumus un tehnisko palīdzību.

Paraugprakse

3. Pilnīgi izmantot jaunās Sociālo pārmaiņu un inovācijas programmas sniegtās iespējas, lai apkopotu paraugprakses piemērus saistībā ar garantijas jauniešiem shēmām valstu, reģionālā un vietējā līmenī.

4. Izmantot Eiropas Nodarbinātības stratēģijas Savstarpējās mācīšanās programmu, lai mudinātu dalībvalstis dalīties pieredzē un apmainīties ar paraugpraksi.

Uzraudzība

5. Turpināt uzraudzīt garantijas jauniešiem shēmu veidošanu, īstenošanu un rezultātus un regulāri ziņot par to Eiropas Valstu nodarbinātības dienestu tīkla gada darba programmas ietvaros. Nodrošināt, ka par to tiek informēta Nodarbinātības komiteja.

6. Eiropas pusgada ietvaros uzraudzīt garantijas jauniešiem shēmu īstenošanu saskaņā ar šo ieteikumu, izmantojot Nodarbinātības komitejas veikto daudzpusējo uzraudzību, un analizēt ieviestās politikas ietekmi, un vajadzības gadījumā sniegt dalībvalstīm konkrētai valstij adresētus ieteikumus, pamatojoties uz dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm.

Izpratnes veicināšana

7. Atbalstīt izpratnes veicināšanas pasākumus saistībā ar garantijas jauniešiem izveidi visās dalībvalstīs, izmantojot Eiropas Jauniešu portālu un īpaši sasaistot šo izpratnes veicināšanu ar tā informatīvajām kampaņām.

Luksemburgā, 2013. gada 22. aprīlī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
S. COVENEY
